

Marie Kirkegaard
Kopenhagen Publishing
Ny Dansk Kunst 08
Redaktør & skribent

Interview med Elisabeth Toubro

- Hvordan vil du karakterisere den forgangne sæson i dansk kunst? Synes du, der er noget (positivt / negativt), der har skilt sig særligt ud?

Den har været overvældende. Da jeg startede som formand for Billedkunstudvalget og blev konfronteret med den meget store mængde af ansøgninger, blev jeg for alvor opmærksom på, hvor meget der sker i dansk kunstliv lige nu. Der er stor produktivitet på alle niveauer. Det er ikke kun de unge kunstnere, som er voldsomt udstillingsaktive, hvilket er meget naturligt, men også den ældre generation af kunstnere er meget energiske. Der er også meget stor aktivitet på museer, kunsthaller og udstillingssteder, og især på galleriscenen er der hektisk aktivitet. Galleriscenen er desuden blevet voldsomt udvidet de seneste par år.

Uden at jeg har lavet en analyse af, hvad der præcist foregår, så har jeg også en stærk fornemmelse af, at internationaliseringen er blevet meget mere nærværende på den danske kunstscene de sidste par år. Der er simpelthen mange flere udenlandske kunstnere, der udstiller i Danmark end der var før i tiden. Og mange flere danske kunstnere der rejser ud og opholder sig i længere tid i udlandet. Det synes jeg er positivt, fordi vi på den måde forhåbentligt bliver udfordret og dermed bliver nødt til at skærpe vores eget kunstneriske arbejde. Fra afslutningen af anden verdenskrig og frem til 1990'erne dannede nationalstaten meget snævre, men trygge og samtidigt indadvendte, rammer for dansk kunst. Det medførte en kedelig tendens til at kunstens elite især (men ikke kun den) blev selvtilstrækkelig og doven. Det håber jeg den ny situation vil ændre på. Hvis vi, i et lille land som Danmark, bliver selvfede, så lukker miljøerne til, og så bliver mulighederne for, at vi skærper os i indbyrdes konkurrence med hinanden og vores udenlandske kollegaer dårlige. Det fører til færre eksperimenter, satsninger og nyskabelser.

Det jeg især har været positivt overrasket over er, at der er så mange kunstnere, der arbejder meget seriøst og målrettet i et helt ukommercielt felt. Der findes et stort undergrundsmiljø, som udfordrer sig selv og markedet ved at lave kunst på nettet eller ved at lave performances og workshopkunst. Jeg opfatter en del af dem som en slags kunstens NGO'er. De rejser meget og har påtaget sig en form for formidlingsopgave af demokratiske værdier. De arbejder procesorienteret og er diskuterende frem for værkorienterede.

Men også indenfor det kommercielle kunstmarked synes jeg, der er mange af de unge kunstnere, der vover at sætte økonomi og kunstsyn på spil med store installationer og kunstværker. De laver eksperimenterende værker, der er meget svære at sælge. Det er glædeligt i en tid, hvor markedet har fået så stor betydning, at en rig kunstner er lig med en fortræffelig kunstner.

- Hvordan vurderer du vilkårene for den danske samtidskunst (eksempelvis i form af uddannelse / udstillingsmuligheder / internationalisering, etc.)?

Der er for mig at se ingen tvivl om, at vilkårene for at være en aktiv, indflydelsesrig kunstner (her tænker jeg ikke på magt i form af berømmelse og salg, men på muligheder for at deltage med sine værker og kunstprojekter i den samtale, der foregår i det offentlige rum) er helt ekstraordinært gode i de her år. Men konkurrencen er selvfølgelig også meget, meget hårdere, når der er så mange, der udstiller, og så mange der har mulighed for at komme til orde eller snarere til syne.

Det er ikke længere kun Det Kongelige Danske Kunstakademi i København, der kan lægge et professionelt uddannelsesprogram frem for eleverne, men også Det Fynske og Det Jyske Kunstakademi profilerer sig i de her år.

Både i Kunstrådets billedkunstudvalg og i det internationale billedkunstudvalg oplever vi en stor mængde ansøgninger på grund af udstillinger i udlandet, så det er jo i sig selv en indikation på, at danske kunstnere er meget aktive i udlandet.

Jeg er sikker på, at vi kan blive endnu bedre til at hjælpe danske kunstnere, der inviteres til at udstille i udlandet og til at støtte dem, der bor i udlandet, men har en tilknytning både hjemme og ude. Et af Kunstrådets indsatsområder er kunsten og globaliseringen. Det er et

område, vi skal diskutere og afklare indholdet af her i løbet af efteråret.

Kunstrådet billedkunstudvalg har prioriteret at støtte produktion af værker meget højt. Det betyder at vi kun i begrænset omfang giver driftsstøtte til Kunsthaller og udstillingssteder. Det er meget velovervejet, at vi har valgt at støtte den aktive, udøvende kunst frem for at binde pengene i at betale til husleje, varme og mursten. Den slags har det med at lægge større og større beslag på bevillingen, som i forvejen ikke er voldsom stor. Ved at støtte kunstnerne med penge til produktion og formidling af deres værker, støtter vi det høje aktivitetsniveau og forhåbentlig mange de nyskabende projekter og værker, der arbejdes på i miljøerne.

- Hvordan ser du Kunstrådet i dette?

Kunstrådets aktiviteter er meget godt beskrevet i handlingsplanen. Den vil jeg anbefale alle at læse. Helt overordnet skal Kunstrådet arbejde for at skabe muligheder og rum for kunstneriske nyskabelser og kunst, der ikke kan klare sig på kommercielle vilkår. Det fantastiske ved kunstens rum er, at værkerne præsenterer et værdisyn, et livssyn eller et verdenssyn. Kunstneren kan inspirere andre gennem sit værk men aldrig "få ret" i en sag. Derfor er kunstens rum et meget åbent rum, hvor der hele tiden stilles spørgsmål, der ikke besvares uden med et nyt spørgsmål. Men kunstens rum kan lukkes (som det altid sker i diktaturer). Det kan også let ske, hvis vores institutioner bliver for rigide, eller hvis vi ikke giver plads til vækstlaget. Kunstrådet må altid være opmærksom på, at dets vigtigste opgave er at være med til at skabe frie rum.

- Hvad kunne du selv godt tænke dig at bidrage med?

Primært skal jeg passe mit arbejde. Det vil sige, at jeg sammen med mit udvalg skal stræbe efter, at de penge som billedkunstudvalget uddeler ender i de mest kvalificerede projekter og i de projekter, der har størst virkning på kunstfeltet som helhed. Det betyder ikke, at det kun er spektakulære projekter, der skal tilgodeses. Kunstværker kan have meget sprængstof uden at være anmassende.

Dernæst synes jeg, at arbejdet i Kunstrådet er meget vigtigt, fordi vi gennem vores indsatsområder kan løfte nogle væsentlige områder,

som vi kun kan løfte begrænset igennem uddelingerne i billedkunstudvalget. Efter min mening er alle fire indsatsområder: Kunsten og globaliseringen; børns møde med kunst; kunsten og formidlingen, og kunsten og kommunerne, alle meget vigtige områder at gøre noget ved.

Men hvis jeg skal drømme, så ville jeg synes, det var fantastisk at sætte gang i en diskussion om en ny dagsorden for kulturpolitikken som helhed. Jeg synes, vi mangler en vision som ikke handler om penge men om indhold. Et indhold der flyver lige så højt som det gjorde på Julius Bomholts tid. Men med et nyt indhold selvfølgelig.